

НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИГЕНСКИ
ФАКУЛТЕТ

- тук -

СТАНОВИЩЕ

на

Докторската работа на Актоты Раимкулова на тема: **“Развитие
казахстанской композиторской школы в евразийском
межкультурном диалоге”**

”

от

Андрей Василев Диамандиев – Проф. д-р по хармония,
оркестрация и инструментознание

Докторската работа на Актоты Раимкулова на тема: “Развитие казахстанской композиторской школы в евразийском межкультурном диалоге” представлява едно много сериозно изследване на интеркултурния диалог между казахстанската композиторска школа като азиатска културна общност и европейската културна традиция. Основно докторантката се насочва към понятията евразийство и евразийски межкултурен диалог в музикологичен контекст, межкултурния диалог в творческите концепции на композиторите от различни поколения, както и към евразийските концепции в художествените средства на конкретни произведения. Тя посочва като обект на изследването евразийския межкултурен диалог като художествена идея и светоглед, а като предмет – творчеството на композитори от Казакстан. Темата е особено актуална, независимо от авторите, които се посочват в докторския труд, с някои идеи на които авторката кореспондира в своята работа. Прави впечатление фундаменталния характер на изследването, неговата широкообхватност и задълбоченост в един постмодерен контекст, като се имат предвид процесите на глобализация и интеркултурен обмен в последните

десетилетия, което прави работата особено актуална и ѝ придава определено приносен характер. За мен като композитор и теоретик беше особено интересно да разбера за творчеството на някои казахстански композитори, които са оценени на европейско и световно ниво, а у нас за тях не се знае много. Като пример за актуално изследване мога да дам симфонията на Бейбит Дальденбай от 2015 г., роден в 1955 г., който първоначално е с европейско образование на кларинетист, а след това и на композитор. Прави впечатление професионалният прочит на партитурата по отношение на историята, музикалната форма, тематизма, музикално-изразните средства на произведението, както и нагледните партитурни примери и клавирни извлечения. Един предубеден професионалист не би очаквал нещо особено от непознатата нему култура, като се имат предвид световните образци на велики произведения, включително и от 20-ти и 21-ви век, но може да се окаже много изненадан, не само от високото професионално ниво, но даже и на професионализъм на художествено творчество, които могат да го превъзхождат. Независимо от националната окраска и програмната насоченост на произведението, ние не можем да го прекроим само към локално азиатска, в частност – казахстанска традиция, а го възприемаме в известен смисъл наднационално в контекста на постмодерния плурализъм, а даже и много интересен факт е например ритмическата структура на повечето теми на симфонията, която кореспондира по много интересен начин с нашия български фолклор.

Не на последно място трябва да споменем използваната литература. Тя също така онагледява и потвърждава темата на работата. От една страна тематичната линия много успешно се подплъзва, допълва и доказва от идеите на различните автори, а от друга – постмодерния плуралистичен възглед за интеркултурния обмен и чисто философското тълкуване на понятията „евразия” и „евразийство” се потвърждава паралелно и в научното музикологично творчество. Достатъчно е например да споменем за т.н. „семиотическа концепция” на Бахтин, а също така и за теорията на националните школи, за межкултурния обмен във философията на културата, за философията на новото и модерното и пр. Такава тематична линия на работата само потвърждава нейната дисертабилна, научна стойност, с ясно изразена интердисциплинарна, и както казахме и по-напред – фундаментална насоченост. Разбира се в докторския труд преобладават руски автори, и съответно техните концепции, но това не отменя опита за преминаване и разчупване на границите на местните, локални култури, осъдени преди никога да не надскочат собственото си равнище, а даже и съвсем целенасочено да се самозатварят и да не допускат отваряне на собствените си граници и в двете посоки. Но таква отваряне не трябва да довежда културните взаимодействия до другата крайност – обезличаване и унифициране на местните култури за сметка на глобалистичното претопяване и изравняване на всякакви културни

ценности, без значение на техния произход, а с единствено значение – тяхната консумация. На такъв порочен глобализъм съответстват най-новите съвсем скорошни явления – на отново известно затваряне на границите в името на собствена идентификация, но вече на друго ниво. В такъв контекст трябва да бъде намерен баланс по отношение на отварянето и затварянето на националните културни граници.

В заключение може да се обобщи, че при такива сложни межкултурни и интернационални процеси настоящата докторска работа на Актоты Раимкулова на тема: “Развитие казахстанской композиторской школы в евразийском межкультурном диалоге” се явява особено актуална. Същевременно тя е на много високо ниво и с оглед на изискването за присъждане на научна степен “**доктор**” напълно я подкрепям и съм **за** нейната кандидатура.

Написал рецензията: проф.д-р Андрей Диамандиев:

София 31.08.2018 г.